

СТАН І СТРУКТУРА ЕНТОМОЛОГІЧНОГО БІОРІЗНОМАНІТТЯ ЗМІШАНИХ БІОТОПІВ КИЇВСЬКОГО ПОЛІССЯ

М. М. ЛІСОВИЙ, доктор сільськогосподарських наук, професор, професор,
<https://orcid.org/0000-0002-7289-1098>

С. О. РИБАЛКО, аспірант, <https://orcid.org/0009-0002-4616-7167>

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: lisova106@ukr.net; Fisher_r@ukr.net

[https://doi.org/10.31548/dopovidi.2\(108\).2024.005](https://doi.org/10.31548/dopovidi.2(108).2024.005)

Анотація. Антропогенний чинник особливо гостро впливає на природні ресурси. Стан біорізноманіття біотопів, а також глобальна динаміка природних процесів в Україні досліджена недостатньо. Першим кроком до її вирішення є спостереження (моніторинг) за змінами чисельності та розповсюдження видів. З урахуванням антропогенних, кліматичних та ін. чинників, які складають загрозу біорізноманіттю, надзвичайно актуальним є дослідження стану фауни і флори, вивчення і збереження видового біорізноманіття. Мета роботи – визначити стан та структуру ентомологічного видового біорізноманіття змішаних біотопів Київського Полісся. Місцем дослідження вибрано змішані біотопи Київського Полісся, які розташовані в Вишгородському районі Київської області, (території біля населених пунктів: Лютіж, Демидів, Литвинівка, а також моніторингові ділянки різної природи: біотопи соснового, листяного, змішаного лісів, заплави річок: Ірпінь, Кізка, Лісовичка та ін. Для обліків використовували методи, апробовані та рекомендовані для польових та лабораторних досліджень в ентомології, захисті рослин та екології. Важливим аспектом в дослідженнях були навички збору і аналізу первинної інформації, оцінки видового багатства і різноманіття, визначення рівня домінування окремих видів у біоценозі, оцінки вікового складу організмів у популяціях. Збір та обліки ентомологічного біорізноманіття проводили за загальноприйнятими методами один раз на 7–10 днів на стаціонарних ділянках. Досліджено рівень і структуру ентомологічного біорізноманіття змішаних біотопів Київського Полісся в 2022 – 2023 рр. У результаті проведеного моніторингу і обліку ентомологічного біорізноманіття в змішаних біотопах виявлено 88 видів комах, які відносяться до 23 родин із 8 рядів в систематичному відношенні. Найбільш чисельним є ряд Hymenoptera, до якого входять 12 видів з 5 родин та Coleoptera – 36 видів із 4 родин, що становить 49,6 % від загальної кількості дослідженого ентомологічного біорізноманіття. Складено анований список та проведено аналіз поточного стану ентомофауни змішаних біотопів.

Ключові слова: біотоп, ентомологічне біорізноманіття, фітофаг, ентомофаг, анований список

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

Вступ. Зникнення видів тварин і рослин завдяки діяльності людини є однією з глобальних екологічних проблем. З метою упередження вимирання біоти у 1992 році на Всесвітньому Саміті в Ріо-де-Жанейро уряди 153 країн підписали Конвенцію про збереження біорізноманіття. Із цього часу міжнародні наукові й політичні зусилля в плані збереження планетарного біорізноманіття стоять на передньому плані глобального екологічного порядку денного (Lisovyy, & Chayka, 2008).

Комахи становлять 50–75 % усього біорізноманіття планети. У наземних екосистемах їм належить головна роль у кругообігу речовини, енергії та інформації, що забезпечує екологічну стабільність (Lisovyy, & Chayka, 2008; Klyachenko, et al, 2022).

Еколого-економічний аналіз чотирьох основних функцій, що виконують комахи в природі (переробка гною; контроль чисельності шкідників культурних рослин; запилення; джерело харчування для інших тварин), свідчить про значущість комах в екологічному ланцюзі (Chayka, et al, 2008).

Скільки комах в біотопах регіону досліджень – не відомо. Для прояснення цього питання необхідно провести каталогізацію відомої ентомофауни та визначити сучасний рівень різноманіття комах, стаціонального розподілу та

екологічних угруповань ентомофауни біотопів Київського Полісся України.

Згідно з сучасними концепціями, підтриманню біорізноманіття комах різних біотопів сприяють ентомологічні рефугіуми на екотонах та напівприродних екосистемах. Вкраплені в ландшафт фрагменти напівприродної рослинності (цілинні ділянки, залишки степів, луків), максимально наближені до агроценозів, але, порівняно з останніми, майже не потерпають від антропогенного тиску, що завдяки демуаційним процесам робить їх ідеальними ентомологічними рефугіумами (Burda, & Tkach, 2004; Karlstchuk, & Fedorenko, 2004).

З екологічної точки зору надзвичайно актуальними є дослідження типології комах – стаціонального (просторового) розподілу різних життєвих форм біорізноманіття комах в біотопах, їх трофічних зв'язків та життєвих циклів. Розуміння важливості ентомологічного біорізноманіття та необхідності його збереження мають бути основою при екологічному вдосконаленню ландшафтів і біотопів. Такі знання дадуть змогу екологічно обґрунтувати шляхи вдосконалення структури ландшафтів та біотопів (Sozinov, 2005; Lisovyy, 2019; Kласифікація рослинності та біотопів України, 2018; Nazionalnyy katalog biotopiv Ukrainy, 2018).

Стан біорізноманіття біотопів, а також глобальна динаміка природних

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

процесів в Україні досліджена недостатньо. Першим кроком до її вирішення є спостереження (моніторинг) за змінами чисельності та розповсюдження видів. На його результатах базується природоохоронна діяльність – міжнародні та національні програми, практичні заходи тощо (Evropeyska ekonomichna komissiya, 2000). За даними моніторингу оцінюється ефективність вжитих заходів, і у разі потреби здійснюється їх корегування. Але моніторинг стану біоти в Україні майже не проводиться (за виключенням спостереження за поширенням та чисельністю шкідливих комах в агроценозах України, який здійснюється службою Мінагрополітики України з 1923 р., а також таксація чисельності мисливської дичини). Відомо, що тренди стану біоти України від’ємні. Так, наприклад, до першого видання Червоної книги України (1980) було включено 151 вид вищих рослин та 85 видів тварин. До другого – вже 541 вид рослин і грибів та 382 види тварин. До третього – 717 видів рослин та 410 видів тварин. Істотне збільшення, майже у 5 разів, кількості рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення рослин і тварин, зумовлене збільшенням антропогенного тиску на природні екосистеми та свідчить про збереження тенденції до втрати живої компоненти природи в її цілісності і стає загрозою для національної

безпеки (Nazionalna dopovid pro stan navkolyschniogo pryrodnogo seredovytscha v Ukraini u 1999 r., 2000; Nazionalna dopovid pro stan navkolyschniogo pryrodnogo seredovytscha v Ukraini u 2000 r., 2001).

Мета роботи – визначити стан та структуру ентомологічного видового біорізноманіття змішаних біотопів Київського Полісся.

Матеріали і методи дослідження. Місцем дослідження вибрано змішані біотопи Київського Полісся, які розташовані в Вишгородському районі Київської області, (території біля населених пунктів: Лютіж, Демидів, Литвинівка, а також моніторингові ділянки різної природи: біотопи соснового, листяного, змішаного лісів, заплави річок: Ірпінь, Кізка, Лісовичка та ін. в 2022–2023 рр. Біотоп – це ділянка земної поверхні з однотипними умовами середовища, яку займає певне угруповання організмів (біоценоз) (Klasyfikaciya roslynnosti ta biotopiv Ukrayiny, 2018; Nazionalnyy katalog biotopiv Ukrayiny, 2018).

Змішаний біотоп в місцях проведення досліджень включав наступні види деревної і чагарникової рослинності: дуб звичайний, граб звичайний, ясен звичайний, клен гостролистий, липа серцелиста з домішкою берези повислої та осики тремтячої, горобина звичайна, шипшина медвежа, черемуха пізньоквітуча. У травостоях

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

переважали види: осока волосиста, осока пальчаста, копитняк європейський, просянка розлога, фіалка лісова, триколірна, яглиця звичайна.

За результатами даних дистанційного зондування землі

(ДЗЗ) аналізували структуру різних біотопів в зоні досліджень. Для аналізу складових біотопів використовували фотографії Google Earth. Загальний вигляд наведено на (рис. 1–3).

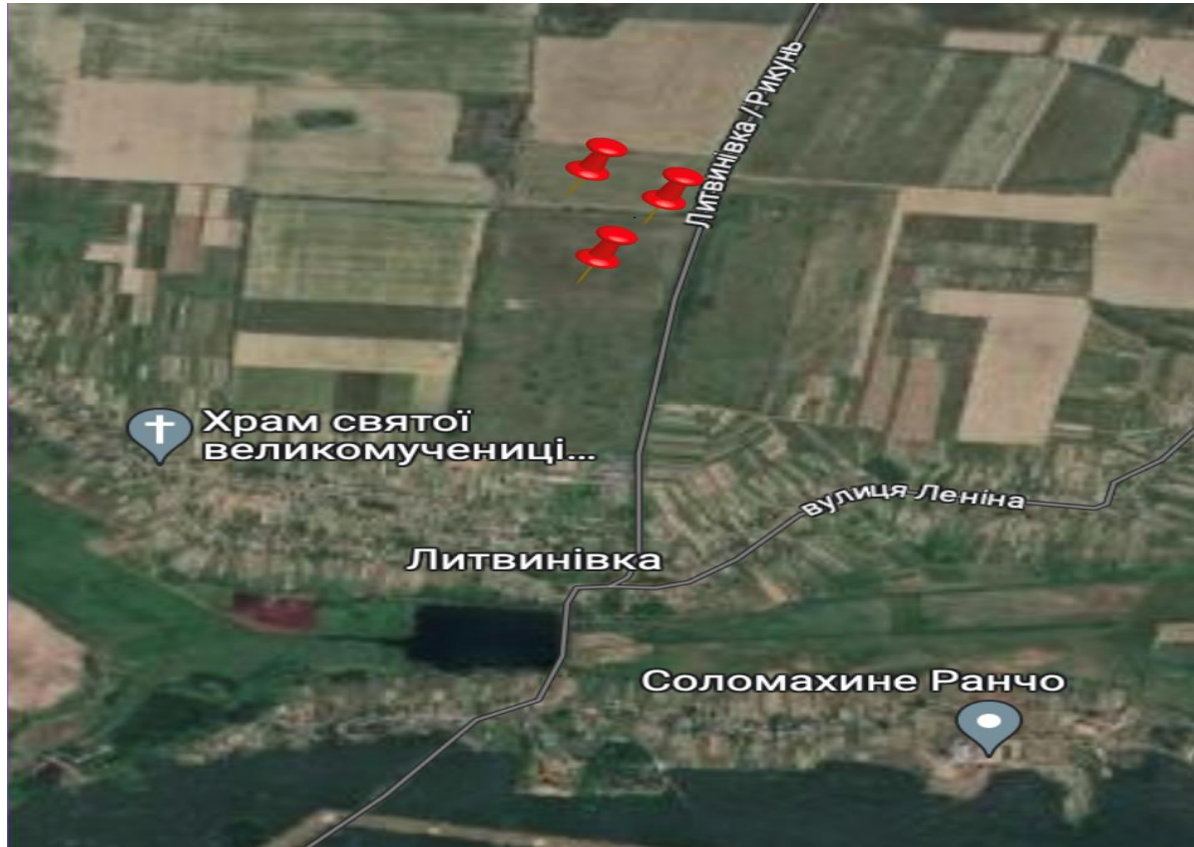

Рис. 1 Постійні місця дослідження ентомологічного біорізноманіття змішаних біотопах с. Литвинівка (дані ДЗЗ Google Earth)

Використовували аналітично-синтетичні, еколого-статистичні та експериментальні методи, апробовані та рекомендовані для польових, лісових та лабораторних досліджень в ентомології, екології та захисті рослин (Omeliuta, Grygorovych, et al., 1986).

Збір та обліки ентомологічного біорізноманіття проводили за загальноприйнятими методами один раз на 7–10 днів на стаціонарних

ділянках (Omeliuta, et al, 1986). Таксономічну приналежність біологічних зборів визначали за допомогою ентомологічного визначника (Dovidnyk iz zahystu Roslyn, 1999).

Аналіз екологічного стану Київського Полісся, зокрема Вишгородського району Київської області здійснювали за науковими публікаціями, новітніми відкритими матеріалами аналітичних досліджень

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

наукових установ Національної академії аграрних наук України (НААН), Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні в останні роки (Nazionalna dopovid pro stan navkolyschniogo pryrodnogo seredovytscha v Ukraini u 1999 r., 20004

Nazionalna dopovid pro stan navkolyschniogo pryrodnogo seredovytscha v Ukraini u 2000 r., 2001) та огляду результативності природоохоронної діяльності в Україні, яку проводила Європейська економічна комісія (Evropeyska ekonomichna komissiya, 2000).

Рис. 2 Постійні місця дослідження ентомологічного біорізноманіття в змішаних біотопах с. Демидів (дані ДЗЗ Google Earth)

Рис. 3 Постійні місця дослідження ентомологічного біорізноманіття в змішаних біотопах с. Лютіж (дані ДЗЗ Google Earth)

Результати дослідження та їх обговорення. У результаті досліджень біорізноманіття ентомофауни змішаних біотопів в умовах Київського Полісся України виявлено 88 видів комах із 39 родин (фітофаги (домінуючі, багатодні, спеціалізовані), ентомофаги (хижаки, паразити), запилювачі, інертні види та ін.). Розподіл за спеціалізацією ентомофауни становить: 40 видів

(36,2 %) із всієї чисельності ентомологічного різноманіття – фітофаги і 48 (63,8 %) – ентомофаги.

За результатами проведених досліджень складено анотований список ентомологічного біорізноманіття змішаних біотопів Київського Полісся, зокрема Вишгородського району Київської області:

Homoptera

Cicadellidae

Macrostelus sexnotatus Fall. – *фітофаг*

Aphididae

Acyrtosiphon pisi Harr. – *фітофаг*

Aphis craccivora Koch. – *фітофаг*

Pentatomide

Carpocoris fuscispinus Boh. – *фітофаг*

Eurydema fustivum L. – *фітофаг*

Pierodorus lituratus F. – *фітофаг*

Miridae

Adelphocoris lineolatus Goez. – *фітофаг*

Lygus pratensis L. – *фітофаг*

Lygus punctatus Zett. – *фітофаг*

Lygus rugulipennis Pop. – *фітофаг*

Poeciloscytus cognatus Fieb. – *фітофаг*

Thysanoptera

Thripidae

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

Chirothrips ruptipennis Pr. – фитофаг
Odontothrips phaleratus Hal. – фитофаг
Kakothrips robustus Uz. – фитофаг
Frankliniella intonsa Tryb. – фитофаг

Coleoptera

Curculionidae
Otiorrhynchus ligustici L. – фитофаг
Sitona crinitus Hrbst. – фитофаг
Sitona lineatus L. – фитофаг
Sitona humeralis Steph. – фитофаг
Sitona inops Gyll. – фитофаг
Phytonomus variabilis Hrbst. – фитофаг
Apion apricans Hrbst. – фитофаг
Apion aestivum Germ. – фитофаг
Tychius tomentosus Hrbst. – фитофаг
Psolidium maxillosum F. – фитофаг
Bruchidae
Bruchus pisorum L. – фитофаг
Bruchus atomarius L. – фитофаг
Bruchus dispar L. – фитофаг
Carabidae
Pterostichus cupreus L. – ентомофаг
Bembidion lampron Host. – ентомофаг
Bembidion biguttatum F. – ентомофаг
Calosoma denticole H. – ентомофаг
Pterostichus punctulatus Schall. – ентомофаг
Pterostichus sericeus Fitch. – ентомофаг
Ophonus rufipes D. – ентомофаг
Bembidion quadrimaculatum L. – ентомофаг
Anisodachtylus sygnatus Pr. – ентомофаг
Calosoma auropunctatum H. – ентомофаг
Harpalus distinguendus D. – ентомофаг
Amara similata Goll. – ентомофаг
Coccinellidae
Coccinella septempunctata L. – ентомофаг
Coccinella divaricata Aol. – ентомофаг
Coccinella quinquepunctata L. – ентомофаг
Coccinella undecimpunctata L. – ентомофаг
Adonia variegata Gr. – ентомофаг
Propylaea quatuordecimpunctata L. – ентомофаг
Adalia bipunctata L. – ентомофаг
Hyppodamia tredecimpunctata L. – ентомофаг
Harmonia 14-punctata L. – ентомофаг
Anatis ocelata L. – ентомофаг
Scymnus frontalis F. – ентомофаг
Lepidoptera
Tortricidae
Etiella zinckenella Tr. – фитофаг

Diptera

Cecidomyiidae
Contarinia pisi Kieff. – фитофаг
Agromyridae
Phytomyza atricornis Meig. – фитофаг
Syrphidae
Syrphus balteatus Dege. – ентомофаг
Syrphus corollae F. – ентомофаг
Syrphus menthastri F. – ентомофаг
Syrphus ribesii L. – ентомофаг
Sphaerophoria scripta L. – ентомофаг
Syrphus seripha L. – ентомофаг
Syrphus pyrastris L. – ентомофаг
Syrphus vitripennis F. – ентомофаг

Orthoptera

Tettigonidae
Tettigonia viridissima C. – фитофаг
Tettigonia caudata C. – фитофаг

Hymenoptera

Aphidiidae
Aphidius ervi Hal. – ентомофаг
Aphidius avenae Hal. – ентомофаг
Praon volucre Hal. – ентомофаг
Praon dorsale Hal. – ентомофаг
Praon unicus Smith. – ентомофаг
Lysiphlebus fabarum Marsh. – ентомофаг
Aphelinus semiflavus How. – ентомофаг
Pteromolidae
Dinarmus laticeps Ash. – ентомофаг
Eupelmidae
Eupelmus microzonus For. – ентомофаг
Braconidae
Triaspis thoracicus Say. – ентомофаг
Trichogrammatidae
Trichogramma evanescens West. – ентомофаг
Uscana senex Grese. – ентомофаг

Neuroptera

Chrysopidae
Chrisopa carnea Steph. – ентомофаг
Chrisopa perla L. – ентомофаг
Chrisopa phillochroa W. – ентомофаг
Chrisopa formosa Br. – ентомофаг
Chrisopa septempunctata Wesm. – ентомофаг

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

Найбільш чисельним є ряд Нymenoptera, до якого входять 12 видів з 5 родин. Це в основному ентомофаги. Що стосується фітофагів, то найбільш чисельними щодо видів є ряди: Coleoptera, що включає 36 видів із 4 родин, (36,0% від загальної кількості ентомологічного різноманіття), Homoptera – 11 видів з 4 родин, (12,5 %), Diptera – 10 видів з 3 родин, (11,3 %). Що стосується інших 4 рядів, то видова чисельність їх коливається в межах 2 – 5 видів (табл., рис.). Слід відмітити, що ентомофаги більш чисельні стосовно родин, ніж

фітофаги. Але чисельність видів фітофагів значно вища ніж ентомофагів.

Структурно ентомофаги поділяються на паразитів і хижаків. Всі досліджені види хижих комах-ентомофагів – поліфаги. Найбільш чисельними відмічено види: *Harpalus distinguendus* D., *Bembidion quadrimaculatum* L., *Pterostichus cupreus* L., *Coccinella septempunctata* L., *Adalia bipunctata* L., *Syrphus pyrastris* L., *Chrisopa carnea* Steph., *Chrisopa formosa* Br. Серед паразитичних комах виражена монофагія або олігофагія.

Кількісний розподіл біорізноманіття ентомофауни змішаних біотопів за родинками та видами у розрізі їх рядів (населені пункти: Литвинівка, Демидів, Лютіж, Вишгородський район, Київська область, середнє за 2022–2023 рр.)

Ряди	Родини		Види	
	кількість	%	кількість	%
Coleoptera	4	17,3	36	36,0
Lepidoptera	4	17,3	8	9,0
Homoptera	4	17,3	11	12,5
Thysanoptera	1	4,3	4	4,5
Diptera	3	13,0	10	11,3
Orthoptera	1	4,3	2	2,2
Neuroptera	1	4,3	5	5,6
Hymenoptera	5	21,7	12	13,6
Усього:	23	100,0	88	100,0

Найбільш чисельними були *Aphidius ervi* Hal. в колоніях попелиць і *Uscana senex* Grese – на яйцекладках брухусів і метеликів.

За результатами проведених моніторингових досліджень та аналізу ентомологічного біорізноманіття (туруни, кокцинеліди (імаго і личинки),

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

сирфіди (личинки), хризопи (личинки) та ін.), попелиці, довгоносики та ін. виявлено певні особливості стаціонального розміщення ентомофауни в біотопах змішаного типу.

Відмічено просторове розміщення фітофагів і ентомофагів: попелиці розміщуються в біотопах рівномірно і рівномірно-агрегативно, кокцинеліди (імаго, личинки) і

сирфіди (личинки) розподіляються поряд з фітофагами (попелиці, цикадки, трипси та ін.), довгоносики (смугастий, щетинистий, люцерновий та ін.) розміщуються в трав'яному (заливні луки) біотопі – рівномірно, з чітко вираженим крайовим ефектом, туруни (роди бембідіон, калосома та ін.) – рівномірно.

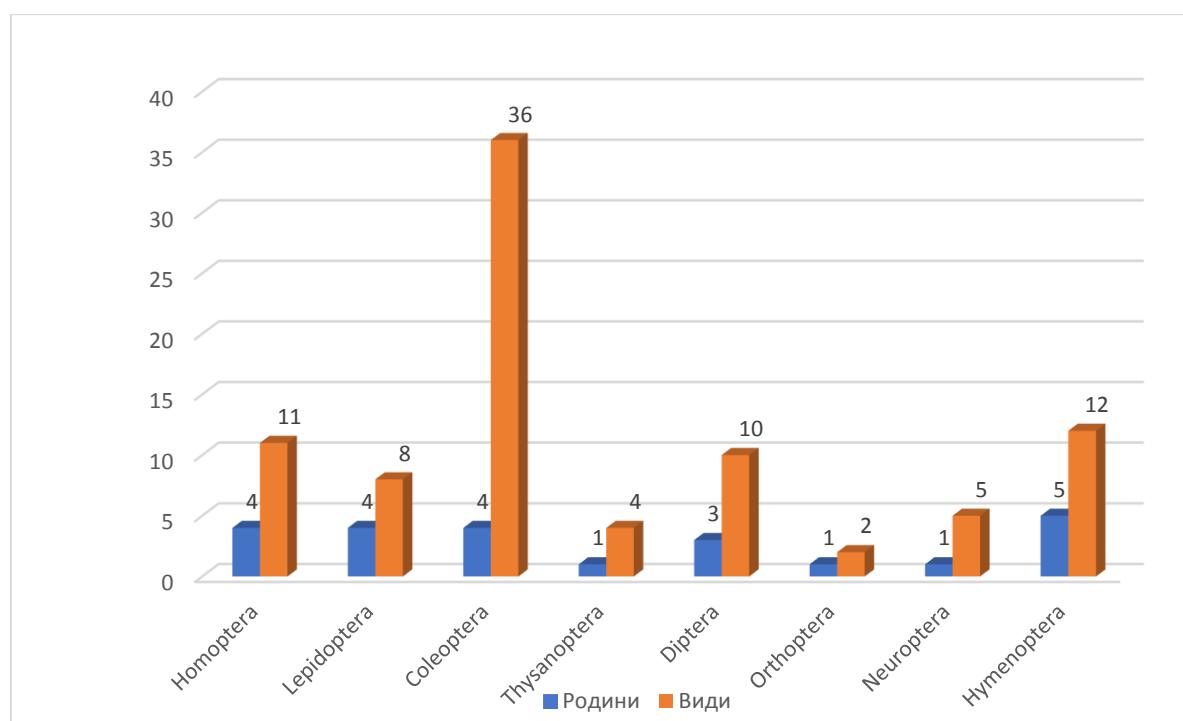

Рис. 4 Структура ентомологічного біорізноманіття змішаного біотопу за рядами

Отримані результати дають змогу екологічно обґрунтувати заходи щодо збереження та відновлення біорізноманіття на засадах вдосконалення структури ландшафтів за рахунок виведення з обробітку малопродуктивних, еродованих земель та агролісомеліорації. Впровадження

розроблених заходів із збереження та відновлення біорізноманіття сприятиме підвищенню продуктивності та екологічної стійкості біоценозів України.

Висновки та пропозиції

1. Досліджено ентомологічне біорізноманіття змішаних біотопів

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

Київського Полісся, яке систематично відноситься до 23 родин і 8 рядів.

2. Ентомокомплекс

біорізноманіття змішаних біотопів Київського Полісся становить 88 видів, з яких 40 видів із всієї чисельності ентомологічного різноманіття – фітофаги, а 48 – ентомофаги.

3. Серед облікованого ентомологічного біорізноманіття

найбільш чисельними є ряд Hymenoptera, до якого входять 12 видів з 5 родин та Coleoptera – 36 видів із 4 родин, що становить 49,6 % від загальної кількості.

4. Для обґрунтування заходів із збереження ентомологічного біорізноманіття надзвичайно актуальним є створення анованих списків та аналіз поточного стану ентомофауни біотопів.

References

1. Lisovyy M.M., Chayka V.M. (2008). Ecological function of entomological biodiversity. Fauna of phytophagous insects of tree and shrub plantations of the Forest Steppe of Ukraine: monograph. Kamyanetz-Podilskyi: Aksioma.

2. Klyachenko O.L., Lisovyy M.M., Kvasko O.Yu. (2022). Fundamentals of Biodiversity. Kyiv. <https://dglb.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f4aad00b-45a7-4c4a-a4a3-72cd72450995/content>

3. Chayka V.M., Lisovyy M.M., Miniaylo N.V. (2008). Ecological and economic assessment of ecosystem services using the example of pollinating insects. Biological Systems: Theory And Innovation. K. Vol. 12. № 2, 17–23. <http://dx.doi.org/10.31548/biologiya2021.02.02>

4. Burda R.I., Tkach Ye.D. (2004). Anthropogenic ecotones of agricultural landscapes and their phytobiota. Agroecologichnyy jurnal. № 1, 3–9. <http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2012/1/8.pdf>

5. Karlastchuk S.V., Fedorenko V.P. (2004). Entomocomplexes in the ecotones of the typical agrolandscape of the Central Forest-Steppe of Ukraine. Karantyn i zahyst roslyn. №5, 27–28. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/7700/1/%D0%A2%D0%90%D0%9A%D0%A1%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%9C%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%90%20%D>

0%A5%D0%90%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%95%D0%A0%D0%98%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%90%20%D0%9A%D0%9E%D0%9C%D0%90%D0%A5%20%D0%A0%D0%AF%D0%94%D0%A3%20%D0%A2%D0%92%D0%95%D0%A0%D0%94%D0%9E%D0%9A%D0%A0%D0%98%D0%9B%D0%86%20%28COLEOPTERA%29.pdf

6. Sozinov O.O. (2005). Agrobiodiversity of Ukraine: theory, methodology, indicators, examples. Kn. 1. Kyiv: Nichlava. https://biomodel.info/wp-content/uploads/2009/03/git_ei_v17.pdf

7. Lisovyy M.M. (2019). Assessment of insect diversity of agroecosystems. Agroecologichnyy jurnal. K., № 3, 100–104. <https://doi.org/10.33730/2077-4893.2.2019.174027>

8. (2018). Classification of vegetation and biotopes of Ukraine: materials of the third scientific and theoretical conference (Kyiv, April 19–21, 2018) / Edited by Y.P. Didukha, D.V. Clubs. Kyiv, (zbirnyk_class_biotop_2018).

9. (2018). National catalog of biotopes of Ukraine. Under the editorship A.A. Kuzemko, J.P. Grandfather K.: FOP Klymenko Yu.Ya., <https://geobot.org.ua/files/publication/1828/catalog.pdf>

10. (2000). Evropeyska ekonomichna komissiya. Oglyad rezultatyvnosti pryrodohoronnoyi diyalnosti OON: Niy-York; Jeneva,

Лісовий М. М., Рибалко С. О.

11. (2000) National report on the state of the natural environment in Ukraine in 1999. K.: Vyd-vo Rayevskogo.
https://unece.org/DAM/env/epr/epr_studies/Ukraine%20II%20Uk.pdf

12. (2001) National report on the state of the natural environment in Ukraine in 1999. K.: Vyd-vo Rayevskogo.

13. Omeliuta V.P., Grygorovych I.V., Chaban V.S. ta in. (1986). Registration of pests and diseases of agricultural crops. K.: Uroжай.

14. (1999). Handbook on plant protection. ed. M. P. Lisovoy. K.

STATE AND STRUCTURE OF ENTOMOLOGICAL BIODIVERSITY OF MIXED BIOTOPES OF KYIV FORESTS

M. M. Lisovy, S. O. Rybalko

Abstract. *The anthropogenic factor has a particularly acute effect on natural resources. The state of biodiversity of biotopes, as well as the global dynamics of natural processes in Ukraine, has not been sufficiently studied. The first step to solving it is to observe (monitor) changes in the number and distribution of species. Taking into account anthropogenic, climatic, etc. factors that pose a threat to biodiversity, the study of the state of fauna and flora, the study and conservation of species biodiversity is extremely relevant. The purpose of the work is to determine the state and structure of the entomological species biodiversity of the mixed biotopes of Kyiv Polissia. The site of the research was chosen mixed biotopes of the Kyiv Polissia, which are located in the Vyshgorod district of the Kyiv region, (territories near the settlements: Lyutizh, Demydiv, Lytvynivka, as well as monitoring sites of various nature: biotopes of pine, deciduous, mixed forests, floodplains of rivers: Irpin, Kizka, Lisovychka and others. Methods tested and recommended for field and laboratory research in entomology, plant protection, and ecology were used for accounting. An important aspect in research was the skills of collecting and analyzing primary information, assessing species richness and diversity, determining the level of dominance of individual species in the biocenosis, and assessing the age composition of organisms in populations. Collection and accounting of entomological biodiversity was carried out according to generally accepted methods once every 7–10 days at stationary sites. The level and structure of entomological biodiversity of mixed biotopes of Kyiv Polissia in 2022-2023 were studied. As a result of the monitoring and accounting of entomological biodiversity in mixed biotopes, 88 species of insects were found, belonging to 23 families from 8 orders in a systematic manner. The most numerous is the order of Hymenoptera, which includes 12 species from 5 families and Coleoptera – 36 species from 4 families, which is 49.6% of the total number of studied entomological biodiversity. An annotated list was compiled and an analysis of the current state of the entomofauna of mixed biotopes was carried out.*

Key words: *biotope, entomological biodiversity, phytophagous, entomophagous, annotated list*